

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ»

(назва освітнього компонента)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти _____ очна
Галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)
Спеціальність _____ «053 «Психологія»»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Клінічна психологія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Курс 1

Силабус освітнього компонента розглянуто на засіданні кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Протокол від
"29" серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та передфахової підготовки

Протокол від
"30" серпня 2024 року № 1

Голова

проф. Фоміна Л. В.

проф. Мирошніченко М.С.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. Абасалієва Оксана Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ
2. Соколова Ірина Михайлівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь
Абасалієва Оксана Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент
кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача:
вікова психологія, етнічна психологія, психологія девіантної поведінки.

Контактний телефон: 0956990079

Корпоративна пошта викладача: om.abasalieva@kntmu.edu.ua

Консультації: відповідно до розкладу навчального процесу

Локація: кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь
Соколова Ірина Михайлівна – доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри української мови, основ психології та педагогіки
ХНМУ

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача:

клінічна психологія, психофізіологія, психологія девіантної поведінки

Контактний телефон: 0503642304

Корпоративна пошта викладача: im.sokolova@kntmu.edu.ua

Консультації: відповідно до розкладу навчального процесу

Локація: кафедра української мови, основ психології та педагогіки

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Психологія особистості» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Клінічна психологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності «Психологія».

Опис освітнього компонента (анотація). Освітній компонент «Психологія особистості» є нормативним освітнім компонентом для здобувачів освіти ОПП «Клінічна психологія». Вивчається на 1 курсі упродовж 2-го семестру. Метою вивчення освітнього компонента є ознайомлення здобувачів освіти з особливостями поглядів різних психологічних шкіл на особистість та її особливості, засвоєння знань про склад і структуру, ознаки та риси особистості, умови гармонійного розвитку особистості, основних зарубіжних та вітчизняних теорій особистості.

Завдання освітнього компонента – теоретична та практична підготовка здобувачів освіти фаху з питань: психологія особистості як галузь психологічної науки; особистість та її психологічна характеристика; психологічна структура особистості; спрямованість особистості; психодинамічні теорії особистості; теорії особистості у когнітивній, гуманістичній, поведінковій та описовій психології; формування та розвиток особистості; самосвідомість та Я-концепція особистості.

Предметом вивчення освітнього компонента є склад і структура, ознаки та риси особистості, умови гармонійного розвитку особистості, основні зарубіжні та вітчизняні теорії особистості.

Міжкомпонентні зв'язки: філософія, історія психології, загальна психологія, вікова психологія, соціальна психологія, експериментальна психологія.

Пререквізити загальна психологія, історія психології.

Постреквізити соціальна психологія, політична психологія, економічна психологія.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5871>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є ознайомлення здобувачів освіти з особливостями поглядів різних психологічних шкіл на особистість та її особливості, засвоєння знань про склад і структуру, ознаки та риси особистості, умови гармонійного розвитку особистості, основних зарубіжних та вітчизняних теорій особистості.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є теоретична та практична підготовка здобувачів освіти фаху з питань: психологія особистості як галузь психологічної науки; особистість та її психологічна характеристика; психологічна структура особистості; спрямованість особистості; психодинамічні теорії особистості; теорії особистості у когнітивній, гуманістичній, поведінковій та описовій психології; формування та розвиток особистості; самосвідомість та Я-концепція особистості.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПІ та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами освіти **компетентностей:**

інтегральні:

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства,

техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту.

СК10. Здатність адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

1. комунікативність (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, кейс метод, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі);
2. робота в команді (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, кейс метод);
3. конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри);
4. тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійна робота);
5. лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захист у групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u>	Нормативний
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: <u>053 «Психологія»</u>	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		2-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 50 самостійної роботи здобувача освіти - 40	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u> ОПП <u>«Клінічна психологія»</u>	Лекції
		24 год.
		Практичні, семінарські
		26 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		40 год.
		Індивідуальні завдання: -
		Вид підсумковою контролю: диф. залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Психологія особистості як галузь психологічної науки	4	Вступна лекція, презентація
2	Психодинамічні та психоаналітичні теорії особистості	4	Тематична лекція, презентація, відеоматеріали
3	Теорії особистості в поведінковій психології	2	Оглядова лекція, відеоматеріали, презентація
4	Особистість в когнітивній психології	2	Тематична лекція, відеоматеріали, презентація
5	Диспозиційний напрям у психології особистості	2	Тематична лекція, презентація
6	Теорії особистості в гуманістичній психології	2	Лекція-дискусія, презентація
7	Теорії особистості в екзистенціальній психології	2	Проблемна лекція, бесіда, презентація
8	Уявлення про особистість в теоріях гештальтпсихології	2	Тематична лекція, презентація
9	Особливості поглядів вітчизняних психологів на особистість	4	Оглядова лекція, презентація
	Усього годин	24	

2.2.2 Семінарські заняття не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Психологія особистості як галузь психологічної науки	4	бесіда, обговорення проблемних питань	фронтальне опитування
2	Психодинамічні та психоаналітичні теорії особистості	4	бесіда, аналіз кінофільмів, презентація результатів виконаних	творчі завдання

			завдань	
3	Теорії особистості в поведінковій психології	2	обговорення проблемних питань, презентація проєктів	взаємоконтроль
4	Особистість в когнітивній психології	2	бесіда, обговорення проблемних питань	усне опитування
5	Диспозиційний напрям у психології особистості	2	бесіда, обговорення проблемних питань	письмове опитування
6	Теорії особистості гуманістичній психології	4	бесіда, обговорення проблемних питань	фронтальне опитування
7	Теорії особистості в екзистенціальній психології	2	бесіда, пошукова робота	взаємоконтроль
8	Уявлення про особистість в теоріях гештальтпсихології	2	дискусія, обговорення проблемних питань	письмове опитування
9	Особливості поглядів вітчизняних психологів на особистість	4	бесіда, обговорення проблемних питань	тестування
	Усього годин	26		

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Психологія особистості як галузь психологічної науки	5	опрацювання матеріалів підручників та довідкової літератури	опитування під час практичних занять
2	Психодинамічні та	5	опрацювання	презентація

	психоаналітичні теорії особистості		матеріалів підручників та довідкової літератури, аналіз відеоматеріалів	проєкту
3	Теорії особистості в поведінковій психології	5	опрацювання матеріалів підручників та довідкової літератури, аналіз реклами	опитування під час практичних занять, створення рекламного продукту
4	Особистість в когнітивній психології	4	опрацювання матеріалів підручників та довідкової літератури	опитування під час практичних занять
5	Диспозиційний напрям у психології особистості	4	опрацювання матеріалів підручників та довідкової літератури	опитування під час практичних занять
6	Теорії особистості гуманістичній психології	5	опрацювання матеріалів підручників та довідкової літератури, аналіз кінофільмів	опитування під час практичних занять
7	Теорії особистості в екзистенціальній психології	4	опрацювання матеріалів підручників та довідкової літератури, аналіз продуктів діяльності поетів та письменників	презентація результатів на заняттях
8	Уявлення про особистість в теоріях гештальтпсихології	4	опрацювання матеріалів підручників та довідкової літератури	підготовка повідомлення
9	Особливості поглядів вітчизняних психологів на особистість	4	опрацювання матеріалів підручників та довідкової	опитування під час практичних занять

			літератури	
	Усього годин	40		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ» від 21.08.21, № 181.

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен здобувач освіти отримав необхідну компетенцію в напрямках, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) на кожному практичному занятті здійснюється за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та заліку.

Оцінка освітнього компонента. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття, округлене до 2-х знаків після коми, які перераховуються у бали з використанням таблиці 1.

Для дисциплін, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «диференційований залік» передбачається що, допуск до ДЗ розраховується у балах ЗНД від 70 до 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від 50 до 80 балів. Оцінка з освітнього компонента є сума балів за ЗНД та ДЗ і складає від 120 до 200 балів.

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок під час диференційованого заліку представлені у таблиці 2.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються ДЗ або іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85

4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Таблиця 2

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок під час диференційованого заліку

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини освітнього компонента	За кожну відповідь здобувач одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до диференційованого заліка:

1. Психологія особистості, її предмет та завдання.
2. Гуманістичні теорії особистості.
3. Співвідношення понять: людина, індивід, індивідуальність, особистість.
4. Рівень домагань та самоповага особистості.
5. Різноманітність понять особистості в психології та їх аналіз.
6. Періодизація психічного розвитку та етапи життєвого шляху особистості.
7. Ознаки особистості.
8. Теорії особистісних рис.
9. Психологічна структура особистості за К.К. Платоновим.
10. Особистість у когнітивній психології.
11. Співвідношення між біологічним та соціальним в структурі особистості.
12. Шляхи, умови та чинники особистісного зростання.
13. Структура особистості в концепції Г.С. Костюка.
14. Роль кризових періодів у розвитку особистості.
15. Концепція психоенергетичної цілісності особистості М.Й. Варія.
16. Гармонійний і дисгармонійний розвиток особистості.
17. Спрямованість як системна характеристика особистості.
18. Біогенетичні теорії розвитку особистості.
19. Психологічна структура особистості за А.В. Петровським.
20. Соціогенетичні теорії розвитку особистості.
21. Психологічна структура особистості за С.Д. Максименком.
22. Психологічно зріла особистість.
23. Методи дослідження особистості.
24. Теорії особистості у поведінковій психології.
25. Потреби як джерело активності особистості, їх види.
26. «Я-концепція» та її компоненти.
27. Мотиви, їх види.
28. Самосвідомість особистості, її особливості.
29. Теорії мотивації, їх аналіз.
30. Самореалізація особистості.
31. Переконання, ідеали, світогляд особистості.
32. Саморегуляція особисті.
33. Види інтересів, їх характеристика.
34. Самооцінка як центральний компонент «я-концепції».
35. Психоаналітична теорія особистості.
36. Рушійні сили розвитку особистості.
37. Аналітична теорія особистості К. Юнга.
38. Види спрямованості особистості.
39. Основні риси особистості.
40. Свідомість і самосвідомість особистості.

41. Індивідуальна теорія особистості А. Адлера.
42. Психічна зрілість особистості.
43. Епігенетична теорія розвитку особистості Е. Еріксона
44. Психологічний захист особистості та його функції.
45. Сучасні психологічні теорії особистості.
46. Самоповага і комплекс меншовартості особистості.
47. Особистість в описовій психології
48. Формування та розвиток особистості.
49. Тривимірна модель структури особистості.
50. Особистість у логотерапії.
51. Змістовні ознаки особистості.
52. Біографічні методи дослідження особистості.
53. Психологічні типи К. Юнга.
54. Теорія особистості та її функції.
55. Психологічний вік особистості.
56. Психологічна стать особистості.
57. Психологічний простір особистості.
58. Етапи становлення психології особистості.
59. Особливості методу спостереження у вивченні особистості.
60. Експериментальні методи дослідження особистості.
61. Методи опитування та їх застосування в дослідженні особистості.
62. Проективні методи дослідження особистості.

3.3. Контрольні питання

1. Теорія самоактуалізації А. Маслоу
2. Гармонійний і дисгармонійний розвиток особистості
3. Я-концепція особистості.
4. Типи особистості К. Юнга.
5. Рушійні сили розвитку особистості.
6. Психоаналітична теорія особистості.
7. Типи особистості за Г. Айзенком.
8. Особистість у когнітивній психології.
9. Самосвідомість особистості, її особливості.
10. Особистість у поведінковій психології.
11. Чинники особистісного зростання.
12. Теорія рис особистості Р.Кеттела.
13. Мотиви та їх види.
14. Ознаки психологічно зрілої особистості.
15. Інтереси та їх види.
16. Психологічна стать.
17. Життєвий шлях особистості.
18. Феноменологічна концепція особистості К. Роджерса.
19. Особистість у теорії А. Бандури.

20. Співвідношення понять: людина, індивід, особистість, індивідуальність.

21. Я-концепція та її компоненти.

22. Психологічний простір особистості.

23. Структура особистості за А.В. Петровським.

24. Психологічний вік особистості.

25. Формування особистості.

26. Структура особистості за К.К. Платоновим.

3.4. Індивідуальні завдання не передбачено

3.5. Правила оскарження оцінки

Якщо здобувач освіти не згоден з отриманою на занятті оцінкою, він може її оскаржити. У такому разі його знання будуть оцінюватися комісією у складі завідувача або завуча кафедри, незалежного викладача та викладача групи, в якій він навчається.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Для успішного засвоєння освітнього компонента необхідно, щоб здобувач освіти систематично готувався до практичних занять, виконував завдання для самостійної роботи, читав рекомендовану літературу, брав активну участь у обговоренні теми заняття.

Відвідування практичних занять є обов'язковим (за виключенням поважних причин). Заняття, що пропущене здобувачем освіти, з будь-якої причини, має бути відпрацьовано. Неприпустимо запізнюватися на заняття.

При спілкуванні з викладачем та оточуючими здобувачами освіти, він повинен виявляти ввічливість, розмовляти тихо і поводити себе спокійно.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачем освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань та завдань з підсумкових контролів результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається плагіат, списування, обман, фальсифікація тощо.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до наступної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (підсумковий контроль, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування з ЗВО.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Варій М. Психологія особистості. Київ : Сварог, 2020. 592 с.
2. Кацавець Р. С. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2021. 134 с.
3. Мітіна С. Психологія особистості. Київ : Ліра-К, 2020. 274 с.
4. Москалець В. Психологія особистості : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 364 с.

Допоміжна

1. Вест Т. Токсичні колеги і що з ними робити ; пер. з англ. Київ : Наш Формат, 2023. 296 с.
2. Гібсон Л. К. Дорослі діти емоційно незрілих батьків ; пер. з англ. Київ : Наш Формат, 2022. 272 с.
3. Канеман Д. Мислення швидке й повільне ; пер. з англ. Київ : Наш Формат, 2021. 512 с.
4. Лембке А. Дофамінове покоління ; пер. з англ. Київ : Лабораторія, 2022. 288 с.
5. Примаченко О. Стіни в моїй голові. Жити з тривожністю і депресією. Київ : Віхола, 2023. 224 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5880>

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами освіти Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dyisc.pdf

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_grup_ad.pdf